

Viite OKM/ 41/010/2017

Asia LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LUKIOLAIKSI JA LAIKSI YLIOPILASTUTKINNON JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

”LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ”

Lausunnossa tarkennetaan ja selvennetään yksittäisiä lainkohtia:

§ 8 yhteistyö ja koulutuksen hankkiminen : korkeakoulujen velvoite yhteistyöhön, miten korkeakoulut saadaan tekemään yhteistyötä kaikkien lukioden kanssa

§ 15 ja 16 §: Onko enää lukiotasolla tarpeellista antaa erikseen opetusta uskonnossa ja elämäntiedotustiedossa. Eikö lukiotasolla voisi olla jo yksi oppiaine?

25 § Opintojen ohjaus: Rahoitus kuitenkin taattava yksikköhintaa nostamalla.

27 § Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Onko pykälä liian jyrkkä

30 § Opiskelijan velvollisuudet: pykälä tulee muotoilla niin, että se ei koske aikuisopiskelijoita.

32§: Tutkintoon tähtäävät aikuislukiolaiset tulee ottaa opiskelijahuoltolain piiriin.

§ 10 oppimäärän laajuus § 11 oppimäärän sisältö ja 37 § arvioinnin perusteet: Opintojakso antaa kouluille enemmän liikkumavaraa käytännön toteutuksessa ja pedagogisissa käytänteissä.

Muuta:

Lakia ylioppilastutkinnosta ollaan uusimassa siten, että kokelas voi uusia arvosanansa rajattomasti. Koska ylioppilastutkinnon painoa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa lisätään, tämä on perusteltua. Sen sijaan voidaan kyseenalaistaa, pitääkö arvosanaa laudatur voida uusia.

Lisäksi opiskelijan mahdollisuus hajauttaa ylioppilastutkinto useammalla kuin kolmelle kerralle tulisi sallia ainakin perustellusta syystä (esim. sairaus).

Säännöksiä on muutettava sitä, että saadakseen päättötodistuksen opiskelijalla ei voi olla hylättyjä suorituksia. Nykyinen 2/3 sääntö on perin erikoinen.

Lohjalla 19.2.2018, palvelupäällikkö Kiti Ikonen

Kommentit lukiolaista:

§ 8 yhteistyö ja koulutuksen hankkiminen (ks. myös § 13 opintojen järjestäminen)

Koulutuksen järjestäjät veloitetaan yhteistyöhön perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.

Yhteistyö korkeakoulujen kanssa on sinällensä positiivista. Korkeakoulujen ja OPM:n välisissä toiminnalle asetettavissa tavoitteissa sovittu, että korkeakoulut lisäävät yhteistyötä toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa. Hyvä niin, mutta

- a) pitäisikö korkeakoulut lainsäädännöllä velvoittaa yhteistyöhön toisen asteen koulutuksen kanssa ja
- b) miten varmistetaan, että korkeakoulut eivät kuori kermaa kakun päältä ts. tee yhteistyötä ainoastaan korkeakoulupaikkakuntien nk. eliittilukioiden kanssa. Nykyinen virtuaalitekniikka mahdollistaa yhteistyön ilman maantieteellisiä rajoitteita, mutta ovatko korkeakoulut innostuneita tähän.

§ 15 ja 16 §

Oppiaineista laissa erikseen mainitaan äidinkieli sekä uskonto/elämänkatsomustieto. Miksi edelleen on tarpeellista mainita kaksi oppiainetta erikseen laissa. Lakiesityksessä ei mainita muita oppiaineita suoraan. Lisäksi onko enää lukiotasolla tarpeellista antaa erikseen opetusta uskonnossa ja elämänkatsomustiedossa. Eikö lukiotasolla voisi olla jo yksi oppiaine? Säästäisi resursseja

25 § Opintojen ohjaus

Opiskelijan oikeutta opintojen ohjaukseen lisätään. Periaatteessa hyvä. Rahoitus kuitenkin taattava yksikköhintaa nostamalla.

27 § Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

4 mom Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyä ennen mainittujen opintojen tai hyväksi luettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista.

Periaatteessa on hyvä asia, että opintokokonaisuuksien tunnustamisesta keskustellaan etukäteen. Onko pykälä kuitenkin liian jyrkkä. Pykälä tässä muodossa tarkoittaa, että kun opintokokonaisuus alkaa, sitä on pidetty esim. 1 tunti, mahdollista korvaavuutta ei enää voida hyväksyä.

28 § Oppimisen tuki

Lakiesityksen mukaan opiskelijalla on oikeus tarvittaessa saada erityisopetusta. Ilmeisesti tämä koskee myös aikuisopiskelijoita. Erinomaista.

30 § Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä.

Tämä pykälä tulee muotoilla niin, että se ei koske aikuisopiskelijoita. Muutoin se johtaa tilanteeseen, jossa monet opiskelijat joutuvat lopettamaan opintonsa, koska eivät töidensä tai perheensä vuoksi voi osallistua opetukseen.

32§

Opiskelijahuollossa puhutaan edelleen ”vain” nuorille tarkoitettusta opiskelijahuollosta. Osa aikuisten lukiokoulutukseen osallistuvista on opiskeluhuollon tarpeessa. Tutkintoon tähtäävät aikuislukiolaiset tulee ottaa opiskelijahuoltolain piiriin.

33 §

Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen ja opiskelijakunta

Lakiesityksen mukaan jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta. Lakiesityksen mukaan koulutuksen järjestäjien eri oppilaitoksilla voi olla yhteinen opiskelijakunta. Tämä on hyvä ajatellen pieniä aikuislukioita. Pienissä aikuislukioissa on usein vaikeuksia löytää riittävä määrä aktiiveja. Koska Suomessa on yhdistymisvapaus (perustuslaki 13 §), ketään ei voi pakottaa opiskelijakuntaan.

§ 10 oppimäärän laajuus § 11 oppimäärän sisältö ja 37 § arvioinnin perusteet

Mitoituksen perusteena tulisi olemaan opintopiste, joka vastaa laajuudeltaan nykyistä 0,5 kurssia. Opintojen järjestämisen ja suorittamisen perusyksikkö olisi opintojakso, josta koulutuksen järjestäjä pystyy tarkemmin päättämään. Opintojakso antaa kouluille enemmän liikkumavaraa käytännön toteutuksessa ja pedagogisissa käytänteissä.

Opintojakso olisi tietynlainen perusyksikkö arviointia annettaessa. Laissa edellytetään kuitenkin monipuolista ja jatkuvaa arviointia. Mitään tarkkoja muotoja tai menetelmiä arvioinnille ei kuitenkaan aseteta. Hyvä näin.

Lakiin on otettu myös velvoite arvioida oppilaan suullista kielitaitoa. Hyvä niin, koska ihminen käyttää enemmän suuta kuin kynää ja koska erityisesti monet opiskelijat, joilla on lukivaikeuksia, kykenevät ilmaisemaan itseään suullisesti paremmin kuin kirjallisesti.

Muuta

Lakia ylioppilastutkinnosta ollaan uusimassa siten, että kokelas voi uusia arvosanansa rajattomasti. Koska ylioppilastutkinnon painoa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa lisätään, tämä on perusteltua. Lisäksi tämä lisää pienten aikuislukioiden toimintamahdollisuuksia. Odotettavissa on, että ”preppaajien” määrä lisääntyy, mikä lisää aikuislukioiden mahdollisuuksia toteuttaa kursseja (tai opintojaksoja). Sen sijaan voidaan kyseenalaistaa, pitääkö arvosanaa laudatur voida uusia.

Lisäksi opiskelijan mahdollisuus hajauttaa ylioppilastutkinto useammalla kuin kolmelle kerralle tulisi sallia ainakin perustellusta syystä (esim. sairaus). Tämä vähentäisi painetta kirjoittajien määrään samalla kun rajaton uusimisen määrä lisää kirjoittajien määrää.

Säännöksiä on muutettava sitä, että saadakseen päättötodistuksen opiskelijalla ei voi olla hylättyjä suorituksia. Nykyinen 2/3 sääntö on perin erikoinen.